

Gelukkige gezinnen

Katharine Dion

Gelukkige gezinnen

Vertaling Lisette Graswinckel

Nieuw Amsterdam

De vertaler ontving voor deze vertaling
een projectsubsidie van het Nederlands Letterenfonds.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Brown and Company, a division of Hachette Book Group, New York

© 2018 Katharine Dion

© 2019 Nederlandse vertaling Lisette Graswinckel / Nieuw Amsterdam

Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp Nico Richter

Omslagbeeld © T.S. Harris

Foto auteur © Terri Loewenthal

NUR 302

ISBN 978 90 468 2532 7

www.nieuwamsterdam.nl

EEN

I

Zijn vrouw was in juni overleden en haar herdenkingsdienst zou over twee weken zijn, aan het eind van de zomer. Gene's dochter en kleindochter waren uit Californië overgekomen om hem bij de voorbereidingen te helpen, en hij ervoer zijn hulpbehoevendheid als een bron van frustratie, wat niet per se wilde zeggen dat hij niet waardeerde wat zijn dochter voor hem deed, maar wel dat beide gevoelens in het verlengde van elkaar lagen. Hij had die ochtend zijn zwembroek nergens kunnen vinden en daarom droeg hij nu een broek die Dary op kniehoogte had afgeknipt. Ze had scheef geknipt, de linkerpijp was langer dan de rechterpijp, en de rafelrand van bruin corduroy plakte asymmetrisch en nat van het zweet tegen zijn ontspannen bovenbeen.

Bovendien droeg hij waarschijnlijk als enige op het hele strand dichte schoenen: lompe sneakers vervaardigd van schuimrubber en lijm, het soort dat ouderen voor straf en zonder morren moesten dragen, alsof ze het verschil toch niet meer zouden zien. Omdat dokter Fornier de schoenen had aangeraden, was Dary helemaal naar het ijskoude winkelcentrum met de potpalmen gereden. Aan zijn zwakke enkels was immers makkelijker iets te doen dan aan zijn rouw. Hij had maar kort tegengesputterd, want toen hij en Dary er in de auto over begonnen te kibbelen, had zijn tienjarige kleindochter vanaf de achterbank geroepen: 'Als jullie ruzie gaan maken, wil ik niet mee!'

Een eind verderop speelde Annie op het strand met een groepje jongens en meisjes, van wie nog niemand verlegen was met het feit dat ze als groepje jongens en meisjes met elkaar speelden. Dary

was haar gaan halen, want ze hadden met de Donnelly's bij de midgetgolfbaan afgesproken. Hij had zelf weinig met midgetgolf, maar zolang hij zijn dochter op bezoek had, scheen hij haar als een soort volgeling overal te moeten vergezellen, behalve als zij iets anders voor hem had bedacht. Hij zou zich later bij zijn dochter en kleindochter voegen en was achtergebleven bij hun dunne, verwassen handdoeken en één enkele glazen kan met daarin inmiddels zeer warm water.

Het was druk op het strand, een rommelige massa van roodverbrande huid, afbladderende nagellak, koelboxen, verfrommeld aluminiumfolie, zilverkleurige blikjes half bedekt met een laagje zand, emmers en schepjes in primaire kleuren en gestreepte parasols die wankelden in de benauwende bries. Vlakbij was een zwerm tienermeisjes neergestreken. Ze lagen op hun buik op een rijtje, omringd met de onvoorstelbare hoeveelheid spullen die uit hun tassen tevoorschijn was gekomen: waterflesjes, energierepen, flacons zonnebrandmiddel, vrouwenbladen, haarborstels, opblaaskussens, lightfrisdrank, rieten matjes en radio's. Af en toe hingen ze als zehondjes over elkaar heen om elkaar iets in een tijdschrift te laten zien, gevolgd door een collectieve gil waarin hij een vorm van lachen meende te herkennen.

Niet ver van hen vandaan zat een nog tamelijk jonge man met gebruinde onderarmen samen met een meisje een zandkasteel met talrijke torens en weergangen te bouwen. Telkens als de man iets deed wat het meisje beviel, riep ze: 'Mama, kijk eens wat Roy heeft gemaakt!' Een vrouw die even verderop met een puppy op schoot zat, wierp Roy dan een innig tevreden blik toe en tilde de mollige puppy hoog op, zodat die ook een wezenloos verzaligde blik op Roy kon werpen. Ze was ouder dan Roy, maar opdringerig aantrekkelijk. Haar badpak perste haar borsten omhoog, waardoor ze als twee vleespasteitjes boven de elastische stof opbolden. Het was onduidelijk hoelang zij en Roy al een stel waren, en ook of hij al lang als vaderfiguur was aanvaard of alleen nog maar auditie deed.

Gene's belangstelling voor andere mensen beperkte zich voornamelijk tot het raadsel van hun geluk. Gelukkige kinderen, gelukkige ouders die zorgden voor gelukkige kinderen en huisdieren. Hadden zij hun geluk altijd zo van de daken geschreeuwd? De aanblik van een gelukkig paar was hem tegenwoordig een bijzondere kwelling. Het leek wel alsof deze specifieke menselijke configuratie er bij uitstek op was gericht om andermans wanhoop te vergroten.

Een scrum van ballende mannen verplaatste zich op en neer over het strand, waarbij ze al uitzwermend en samenklittend een flink terrein bestreken. Je rook ze al voordat ze langskwamen, en daarna ook weer, een warme vlaag van mufte zweetlucht. Zelfs mannen die gewoonlijk niet aan sport deden, de mannen met de magere kippenborsten zo wit als een aangebeten zilveruitje, zelfs zij speelden op een strand met een bal. Om de zoveel tijd, als de mannen weer eens over iemands handdoek denderden, richtte een strandwacht zich op en tetterde iets door zijn megafoon.

In de tijd dat Gene studeerde, waren de strandwachten hier luie feestnummers geweest die er niet over piekerden andermans regels te handhaven, zeker niet die van de staat New Hampshire. Tijdens hun pauze rookten ze sigaretten en dronken ze bier uit flesjes in papieren zakken. Maar er was iets veranderd. Tegenwoordig scheen het strand onderdeel van een overkoepelende overheids campagne om een verantwoorde boodschap uit te dragen op het gebied van veiligheid en volksgezondheid. Afgelopen zomer had er een mobiele kliniek op de parkeerplaats gestaan, en als je naar het strand wilde, dan moest je eerst langs de montere vrijwilligers in identieke T-shirts die flyers uitdeelden voor diverse gratis medische controles. Het was een van de laatste noemenswaardige ruzies geweest tussen hem en Maida, een ruzie die ontstond toen een van de vrijwilligers vroeg of ze hun een flyer mocht geven en Maida ja zei en hij nee. Maida nam de flyer aan, en terwijl ze door de duinen sjouwden, las ze de informatie over de controles hard-

op voor, waarbij hij zich ervan bewust was dat zijn 'nee' haar 'ja' had verhard tot een onverbiddelijk 'ja'. 'Ze zijn gratis,' zei Maida, 'dus waarom niet?' Maar gratis bestond niet, en dat zei hij ook.

Hadden ze het daarbij gelaten, bij een milde aanvaring over geld, dan was hij de discussie misschien allang vergeten. In plaats daarvan nam het gesprek een wending en ging het ineens over wat je beter wel of niet kon weten. Alles wat je kón weten, vond Maida, dat wilde je toch weten? 'Iets niet weten behoedt je niet voor onheil,' zei ze, toen ze allebei nog niet wisten dat zij de zomer daarop zou komen te overlijden. Met een zeker vilein genoegen had hij haar logica onder vuur genomen. Hij wees haar op het feit dat er geen enkele test bestond die hem exact kon vertellen wanneer hij zou doodgaan, noch een die details kon verschaffen over hóé het voorspelde einde zich zou voltrekken. De tests zouden alleen maar zijn angst aanwakkeren, wat in zijn ogen doorgaans erger was dan pijn van fysieke aard. 'Voor een verstandig mens,' zei Maida, 'ben je soms verdacht dom.'

Nu zocht hij zich een weg naar het water door een doolhof van handdoeken, plastic bekertjes en aasetende vogels. In de geultjes in het zand hadden zich luchtige kluwens zongeroosterd donker zeewier genesteld, waarin stukjes afval, schuimvlokken en schelpen, voornamelijk surfmossels, maar ook gewone mossels, verstrikt waren geraakt. Op zijn tiende, het jaar waarin zijn vader overleed, was Gene met zijn vaders familie – de Franstalige tantes, ooms en hun kinderen, afkomstig uit een en hetzelfde Canadese dorpje – een week naar het strand geweest, waar zijn generatiegenootjes hem hadden ingewijd in het geheim dat je de zee kon horen fluisteren als je een schelp tegen je oor hield. Die week verzamelde hij zo veel mogelijk paardenmossels, zeeslakken en tepelhoorns, en nadat hij ze had schoongemaakt, probeerde hij ze een voor een uit, in de hoop dat als hij het juiste gladde, uitgeholde hulsje tegen zijn oor hield, hij niet de roep van de oceaan zou horen, maar de stem van zijn vader. Hij stond ervan versteld dat zelfs nu nog, meer dan

zestig jaar nadien, de aanblik van een zeeschelp bij hem de behoefte wekte hem op te pakken, voor het geval dat het de schelp zou zijn die zijn vader bij hem terugbracht.

Een vrouw gekleed in een flodderbroek en met een zonnehoed op slenterde langs de branding op hem af. Iets in haar tred bezorgde hem een flits van herkenning en bracht elke cel in zijn lichaam in beroering. Een vluchtig ogenblik was de vrouw Maida. Toen ze dichterbij kwam, vervloog de illusie. Haar gezicht en haar blik waren anders en ze was mollig op plaatsen waar Maida slank was. Toch bleef in hem de ijdele hoop bestaan, zelfs nadat de illusie was verbroken, dat zijn vrouw nog ergens voortleefde, dat zij niet degene was die in het ziekenhuis was overleden en dat de echte Maida hem probeerde te bereiken.

Er waren dingen die hij haar niet had verteld. Zoals dat hij een week na hun ruzie over de gratis controles naar de mobiele kliniek was teruggegaan. Hij wilde graag zeggen dat hij was teruggegaan uit toewijding aan haar, uit het soort liefde dat zich zonder voorbehoud voor andermans ideeën openstelt, maar in werkelijkheid had het meer te maken met bijgeloof. Als je het idee dat je iets mankeerde zo uitgebreid had besproken, kreeg het vanzelf een fatalistisch tintje. Diep vanbinnen geloofde hij dat als hij de controles categorisch bleef weigeren, het universum hem zou straffen. Hij ging terug voor de gratis controles op hoge bloeddruk en diabetes, en daarna, omdat de fronsende arts met de stethoscoop het hem aanraadde, betaalde hij voor een ecg, waarvan de uitslag op een onregelmatige hartslag wees. De arts wilde niet zeggen wat hem mankeerde, maar adviseerde hem bij zijn eigen huisarts langs te gaan. Tegen de tijd dat hij bij dokter Fornier terecht kon, had hij echter last van zijn enkels, en niet zonder enige opluchting liet hij dit probleem al zijn aandacht opeisen.

Er waren ook dingen die hij Maida nooit had gevraagd. Zoals of ze over het geheel genomen een gelukkig leven had gehad. Hij bedoelde niet het uitwendige leven, maar het leven binnen in het

leven. Het diep weggestopte leven, dat voor jezelf ook grotendeels geheim is. Was het gelukkig genoeg geweest?

Een golf dook op uit het niets en sloeg stuk op zijn voeten. Het water stroomde over de neus van zijn schoenen en drong door de stof heen. Hij waadde de zee in en het corduroy van zijn broek plakte koud tegen zijn benen. Zijn lijf verkrampde op die haast vloeibare manier zoals altijd gebeurde wanneer het water zijn navel naderde.

Sommige mensen vertelden hem dat zijn verdriet zou tanen, maar hij geloofde hen niet. Het feit dat de dood van zijn vader na al die jaren nog in hem resoneerde, suggereerde dat de weg die iemand na een overlijden aflegde een kring beschreef, en dat elk volgend sterfgeval slechts een nieuwe bevestiging was dat je nog steeds hetzelfde pad bewandelde. Alleen was hij nu ouder en gebrekiger en minder goed in staat om de schade op te vangen. Het lichaam had immers maar beperkt ruimte voor alle sterfgevallen die je een plekje moest geven om door te gaan met leven.

Een golf welde plotseling op, sloeg tegen zijn borst en bespatte zijn gezicht. Hij proefde het hem zo ruw bezorgde zout, waarvan de wrange smaak zijn neus en mond prikkelde. Daarna trok de oceaan zich kolkend terug, een membraan dat naar alle kanten werd uitgetrokken, laag en glad gezogen door een diepe inwendige afvoerput.

Geen ander stel had zo'n belangrijke rol gespeeld in zijn en Maida's leven als Ed en Gayle Donnelly. Jarenlang hadden de beide gezinnen samen vakantie gevierd in White Pine Camp, de blokhut van de Donnelly's aan Fisher Lake, en samen hadden ze er alle zomer-rituelen van gezinsgeluk beleefd: zwemmen, roeien, vissen, vogels kijken, croquet spelen, kaartspelletjes doen en zwemmen bij maanlicht. Tijdens deze vakanties hadden ze de zorg gedeeld voor zieke kinderen, door muggen geplaagde kinderen en doodgewone zeurende kinderen. De tweedehands kleertjes en babyspullen

waren aan elkaar overgedaan en weer terug. Dary kwam ruim een jaar na de oudste van Ed en Gayle ter wereld en ging haar eerste levensjaar veelal gekleed in Brian Donnelly's oude goed. Later ging Dary's mooiste speelgoed naar Michael en Colin, de jongste zonen van de Donnelly's. En zoals er een huissleutel van het gezin Ashe in de bovenste la van de secretaire van de Donnelly's lag (naast de rol postzegels van Charles Demuth en de parelmoeren brievenopener), zo lagen er huissleutels van beide woningen van de Donnelly's in de gangkast van de Ashes, om precies te zijn in de jaszak van een grote maat herenjas waarvan niemand zich de herkomst kon heugen. Voor de buitenwereld leken beide gezinnen soms met elkaar vergroeid, en in tijden van nood klopten ze zonder aarzeling bij elkaar aan.

De eerste weken na Maida's overlijden waren Ed en Gayle vaak een competente stand-in voor Gene geweest. Gayle beëindigde op discrete wijze Maida's zakelijke betrekkingen met de wereld. Ze bracht bibliotheekboeken terug, zette lidmaatschappen over op Gene's naam, annuleerde automatische betalingen aan de sportschool die hij nooit had bezocht en regelde al die andere zaken waar hij nooit bij zou hebben stilgestaan, maar die hem uiteindelijk toch hadden opgebroken als ze niet waren afgehandeld.

Ed nam de infrastructuur in en om het huis voor zijn rekening. Hij bracht Gene's auto naar de garage als het tijd was voor een onderhoudsbeurt en vroeg een offerte aan voor de reparatie van het dak. Toen er tijdens een hittegolf een stinkend plasje onder de koelkast was ontstaan, liet hij hem nog diezelfde dag vervangen. Tegen de middag was de vloer schoon en droog en bevatte de nieuwe koelkast alles uit de oude, aangevuld met vleeswaren en een goed merk bier.

Al die weldaden van zijn vrienden hadden hem diep moeten roeren en het bevreedde hem dat hij in plaats van dankbaarheid vaak een soort ergernis ervoer. Meestal was Ed de bron, al wist

Gene best dat zijn vriend alleen maar wilde helpen. Hoe meer zijn ergernis toenam, hoe schuldiger hij zich voelde, met als gevolg dat hij regelmatig een vriendelijk voorstel afwees dat hem juist goed zou hebben gedaan of dat hij te laat kwam opdagen voor een afspraak die zijn vrienden voor hem hadden geregeld. Zoals hij nu te laat was voor hun afspraak bij de midgetgolfbaan, omdat hij te lang had getreuzeld voordat hij de zee de rug toekeerde.

De baan lag een eindje verderop aan de overkant van de straat, niet ver van het muziekpaviljoen waar gratis zomerconcerten werden gegeven. Hij had verwacht dat de promenade vanwege de middaghitte uitgestorven zou zijn, maar het was er net zo druk als op het strand en het stikte er van de oliegladde lijven die jogden, slenterden of tegen de reling leunden. Hij kon maar niet wennen aan de aanblik van vrouwen die in bikini over straat gingen, niet vanwege al dat bloot, maar vanwege de plaatsvervangende schrik dat iemand zijn kleren was vergeten. Een gebruide aanstaande bruid getooid in een witte bikini met ruches, een tiara en een sjerp die haar vrijgezelle staat verkondigde, poseerde voor een foto, geflankeerd door een groepje even gebruide vrouwen in bikini, die duidelijk geen extra zon meer nodig hadden. Een grote gespierde man in een geairbrush T-shirt met daarop een vrouw met obscene grote borsten liep naast een vrouw die tot zijn middel reikte en een identiek shirt droeg.

Gene liep de straat op en werd bijna aangereden door een rolschaatser op het fietspad, die hem riep: ‘Hé joh, leef je nog?’

Buiten voor de arcadehal stond iedereen iets te eten, zo leek het wel: een hoorntje met drie bolletjes ijs of gefrituurd deeg of dampend hete pizzapunten op dubbele kartonnen bordjes. Op het dak van het visrestaurant dat onder een nieuwe naam hetzelfde eten serveerde, rees nog steeds een zes meter lange blauwe marlijn uit de golven op. Een tiener met een sandwichbord in de vorm van een piano aan zijn schouders gaf hem een flyer voor een karaokebar met privékamers.

Aan de winkelstraat lagen meerdere midgetgolfbanen, maar slechts eentje had een piratenthema. Bij de ingang werd hij door een eenarmig skelet begroet en bood een medewerker hem een kartonnen zonneklep aan met daarop een doodshoofd met gekruiste beenderen, die hij beleefd weigerde. Omdat er geen kortere weg was, volgde hij de route van de holes langs diverse groepjes mensen met piratenzonnekleppen. Bij een van de holes moest je de bal door een gezonken schip heen spelen, bij een andere moest je hem door een gigantische schedel slaan en bij weer een andere moest je de tentakels van een reuzeninktvis zien te omzeilen. Hij stak een houten brug over en trof zijn gezin al puttend aan naast een klaterende waterval van grondwater en beige kunststof rotsen.

‘Hèhè,’ zei Ed, ‘daar hebben we de strandganger. We zijn maar vast begonnen. Ik hoop dat je het ons vergeeft.’

Zijn kleindochter gaf hem een feloranje balletje. Hij kuste Gayle op de wang en vroeg wat hij had gemist.

‘Ed zegt dat hij White Pine Camp wil verkopen,’ zei Dary.

‘O, maar dat kan niet,’ zei Gene. ‘Je kunt het pas verkopen als ik dood ben.’

‘Als we allemáál dood zijn,’ zei Gayle.

‘Ik heb geteld,’ zei Ed, ‘en vorige zomer zijn we er in totaal maar tien dagen geweest. En jou,’ zei hij, wijzend naar Gene, ‘jou kregen we er amper een dagje mee naartoe.’

‘Dat is de schuld van de kinderen,’ zei Gene.

‘Dank je,’ zei Dary.

‘Maar het is zo. Ze zijn groot geworden, daarom is het hun schuld. Het was anders toen ze jong waren.’

‘Dat idee stuit me tegen de borst,’ zei Ed. ‘Alsof ons leven in dienst van de kinderen stond.’

‘Toch niet alleen máár,’ zei Gayle.

‘Nee, bíjna alleen maar,’ zei Ed met een bitter, afkeurend lachje.

‘Je krijgt er spijt van als je het verkoopt,’ waarschuwde Gene hem.

‘Hoe is dat mogelijk, als ik in mijn hele leven nog nooit ergens spijt van heb gehad?’ zei Ed.

‘Je geeft niet alleen het huis op,’ zei Gene. ‘Het gaat om de hele ervaring. De schone lucht, de natuur.’

‘Ik heb schone lucht genoeg. Die maken de bomen voor, mij, dag in dag uit.’

‘Het is die diepmeergeur, denk je ook niet?’ zei Gayle weemoedig. ‘Die heelt alles.’ Ze liep naar de afslag en sloeg een degelijke maar geen geweldige bal. Ed uitte het vermoeden dat ze beter had gepresteerd als ze niet had staan kletsen (de Ashes mengden zich niet in deze discussie) en even later sloeg ook Gene zijn oranje balletje langs een helling omhoog en over een kanaaltje. Hij meende flink te hebben uitgehaald, maar de bal plofte in het water.

‘Je hoofd,’ zei Ed.

‘Sorry?’

‘Op het laatste moment bewoog je je hoofd.’

Ed was aan de beurt en ging klaarstaan. Hij was lang, minstens een vijftachtig, en de putter leek te klein voor hem. Hij was iets minder gespierd dan tien jaar geleden, maar hij was nog steeds het toonbeeld van gezondheid, de netto-opbrengst van een leven lang dagelijks sporten. Jarenlang had hij vergeefs geprobeerd Gene zover te krijgen om net als hij om vijf uur op te staan voor een hardlooptocht langs de rivier, een route die eindigde bij een koffiezaak, waar een vaste club sedentaire gepensioneerden hem eerbiedig begroette. Hij raakte de bal met een vlugge, beheerste slag. De bal overbrugde het kanaaltje en kwam op ongeveer dertig centimeter van de hole tot stilstand. ‘Eens zien of jij dat beter kunt,’ daagde hij Dary uit.

Ze sloeg af. Haar bal overbrugde het kanaaltje met gemak en rolde door tot ergens tussen Eds bal en de hole.

‘Niet slecht,’ gaf Ed toe.

‘Sprak de man die mij heeft leren midgetgolven bescheiden,’ zei Dary. ‘De man die me altijd voorhield dat het belangrijk is om in het leven in een of twee zinloze spelletjes te excelleren.’

‘Als je niet naar me had geluisterd, had je geen eenhoorn gezien,’ zei Ed.

‘Eenhoorn?’ vroeg Gene.

‘Heb je het over die keer dat mama een pony zag?’ vroeg Annie.

‘Ja, schatje.’

‘Weet zij het ook?’ reageerde Gene.

Uiteindelijk vertelde Ed het verhaal, dat zich had afgespeeld toen Dary nog net geen tiener was en Michael en Colin klein waren. Ooit had Ed met de kinderen een tochtje buiten de stad gemaakt, op zoek naar een midgetgolfbaan waarover ze hadden gehoord. Wat ze aantroffen, was een vervallen boerderij die door de eigenaars tot een toeristische attractie was omgebouwd, een eigenaardig uitgevallen mini-park met een hooibalendoolhof en een golfbaan van negen holes in aanbouw, die alleen ’s zomers open was. Er hoorde ook een verwaarloosd kinderboerderijtje bij, van het soort dat, in de woorden van Ed, meer met het oog op de reclameborden dan op de dierenweides was ontworpen. Binnen een van de omheiningen stond een zeer verweesd ogende pony. Zijn vacht glom van de plakkerige grauwe plekken, alsof er onder zijn huid iets aan het rotten was, en midden op zijn voorhoofd zat een hoorn geplakt, die nu half losliet. De pony begon te bokken en stampen en probeerde het ding met wilde bewegingen af te werpen. De kleine Michael en Colin vonden het doodeng. Ed deed zijn best hen af te leiden, maar Dary reikte spontaan over het hek en trok de pony zijn hoorn af, samen met een stukje van zijn huid. Het dier ontblootte zijn tanden en hinnikte hen duivels toe. Op de plek waar de hoorn aan zijn kop had gezeten, verschenen druppeltjes pus om de wond. Ed commandeerde iedereen terug naar de auto.

‘Wat verschrikkelijk,’ zei Gayle.

‘Nee, dat was het juist niet,’ zei Dary. ‘Uiteindelijk.’ Ze vertelde dat Ed in de auto op weg naar huis had gesproken over hoe goede bedoelingen soms onvoorspelbaar konden uitpakken. Hij had haar op het hart gedrukt dat het niet haar schuld was.

‘Goh,’ zei Ed blij, ‘blijkbaar doe ik soms toch iets goed.’

Iemand begon over iets anders en ze speelden verder. Ed en Gayle zouden met Annie en de dochters van hun zoon Colin het komend weekend gaan kamperen, en de volwassenen bespraken de laatste voorbereidingen voor de trip en of er dit jaar nog een muggenplaag te verwachten viel. De rest ging aan Gene voorbij. Zijn gedachten dwaalden af naar een aspect van Eds verhaal dat hij niet kon verklaren. Hij dacht nog steeds aan die arme pony, aan het feit dat het dier voor de anderen al heel lang had bestaan. Had Maida ervan geweten? Als de anderen het wisten, lag het voor de hand dat zij het ook wist. Waarom had ze hem er dan nooit iets over verteld?

Op weg naar huis stopte het gezin Ashe in Wheeler, een badplaats met winkels en restaurantjes zonder pretenties, de reden waarom Gene en Maida er een half leven geleden hun wittebroodsdagen hadden doorgebracht. Annie wilde graag dat Dary een souvenir voor haar kocht, een T-shirt met opdruk bijvoorbeeld, of een stenen beeldje van springende dolfijnen. Toen ze in een winkel met snuisterijen rondneusden, meldde Gene dat hij iets wilde bekijken verderop in de straat en dat hij zo weer terug was.

‘Niet vergeten,’ zei Dary.

‘Ik weet waar de auto staat,’ zei hij.

‘Ik bedoel, niet vergeten terug te komen,’ zei ze.

Hij liep langs de reeks winkels met zongebleeke naamborden en een uitstraling van gezellige rommeligheid, de winkelruimte een jungle van rekken met kleurige badkleding en tropische sarongs en soms een hele wand vol met wat tegenwoordig ‘outdoor’-schoeisel heette. De winkeltjes leken allemaal varianten op elkaar,

wat misschien juist wel op een of andere onlogische manier hun voortbestaan kon verklaren. Werd het stadje ooit heringericht, dan zouden er nooit vijf versies van dezelfde zaak komen en mogelijk zou zelfs geen een van de huidige concurrenten het redden. Niettemin had het iets bijzonder charmants, iets haast kalmerends, om stil te staan voor de Beach Shop of Seagull Alley of Wave Haven en nog voordat je over de drempel stapte te weten dat daarbinnen ergens een badhanddoek hing met daarop een zonsondergang overlopend van oranje naar roze, evenals een afgeprijsd bodyboard van zachtblauw schuimrubber. Hij hoopte dat deze winkels voor eeuwig zouden blijven bestaan, al was het maar omdat ze zijn herinneringen aan het stadje levend hielden.

Hij liep verder langs een bar waar het elke zomerdag van elf uur 's ochtends tot zes uur 's avonds happy hour was. Op de straathoek verkochten twee tienermeiden meloenen vanuit de achterbak van een stoffige pick-up die ze vermoedelijk nog niet zelf mochten besturen. Een buurtwinkel adverteerde met 'ijskoud ijs'. Drie zijstraten verderop nam het aantal winkels af en maakten ze ten slotte plaats voor hagen en struiken die erfscheidingen markeerden. Het trottoir eindigde, en ineens stond hij naast de weg in een greppel bestrooid met kiezels en reepjes oude autoband.

Het was nu niet ver meer.

Hij sloeg af naar een oprit met grind, waarover een jongen hem in een grijsbruin wielrenpak en met een fiets op de schouder tegemoet liep. Zoals hij die fiets droeg leek het frame zo licht als een veertje, en toen hij op straat op de fiets stapte leek zijn lichaam een vergelijkbare gewichtloosheid te bezitten. De manier waarop hij zijn been over het frame krulde en op het zadel gleeed, suggereerde dat hij zijn natuurlijke houding aannam. De fietsende figuur kromp langzaam tegen de achtergrond van de struiken in de berm. Het was een mooi gezicht zoals zijn benen van een afstandje gezien met de fiets versmolten, alsof hij zijn eigen verdwijning opwekte, een jongen die met zijn gestaag wentelende wielen

– die ook zijn benen waren – een scheur in de horizon maakte. Een zilveren kras, een veeg lucht, en hij was vrij, aan gene zijde van de zichtbare wereld. Gene kon niet zeggen waarom het hem ontroerde, maar het was zo, want zijn hart zwol op.

Ook dit hoorde bij zijn rouw, en het was deze vermenging, zelfs meer dan het lijden op zich, waardoor hij zijn verdriet als een vorm van waanzin ervoer. Vanwaar deze abnormale ontvankelijkheid voor alledaagse, saaie voorvallen die zich plotseling ontpopten tot een valentijnskaart van de wereld gericht aan zichzelf? En dat met zo'n achteloos tentoongespreide luister dat je het gevoel kreeg dat een bijkomstige, onofficiële schoonheid in werkelijkheid de onzichtbare motor van het universum was. Vanwaar dat gefladder in zijn borst? De rauwe toestand van zijn gemoed voldeed niet ter verklaring. Het ging zijn begrip te boven waarom hij, flirtend met een mild doodsverlangen, zielsgelukkig kon worden van een fietssende jongen die in de namiddag de hemel versplinterde. Telkens als hij dacht te weten wat rouw was, dit of dat, trof die hem met een zwerm vogels in zijn borst.

Hij stak een dor grasperk over waar auto's omheen moesten rijden naar een halvemaaanvormig grindperk gelegen voor de Sandpiper Inn, een wit, houten landhuis dat betere tijden had gekend. De luiken hingen op halfzeven, de veranda boog door en de verbleekte kussens van de schommelstoelen ademden een rustieke charme. Op de begane grond zat een restaurant en op de ochtenden van hun wittebroodsdagen had de geur van smeltende boter de zeelucht verdrongen en zich in hun beddengoed genesteld. De vakantiehuisjes droegen tot de verbeelding sprekende namen als Adelaarsrots, Flamingomeer en Zwaluwhoewe en lagen verspreid aan een meanderend plankier achter het hotel. Gene herinnerde zich dat dit pad naar een onherbergzaam, grijs strandje voerde tussen scherpe rotsen.

Hij herinnerde zich nog de receptionist die hen na de bruiloft had ingeschreven. Ze hadden de receptie gehouden in de